

ÎNCHEIERE

23 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Mariana Pitic
Luiza Gafton

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Calmîc Iurii,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Calmîc Iurii împotriva Societății pe Acțiuni ”Moldovagaz” și Societății cu Răspundere Limitată ”Chișinău-Gaz” cu privire la contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2017, prin care a fost respins apelul declarat de către Calmîc Iurii și menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 20 octombrie 2016,

c o n s t a t ă:

La 29 iulie 2016, Calmîc Iurii a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA ”Moldovagaz” și SRL ”Chișinău-Gaz” cu privire la contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamantul Calmîc Iurii a indicat că la 18 martie 2016 reprezentanții pârâtei SRL ”Chișinău-Gaz” i-a demontat contorul de gaze naturale BK-G47 nr. 28027344 și l-au transmis pentru efectuarea unei constatări tehnico-științifice în rezultatul căreia s-a stabilit că sigiliul (metalic) autentic din plumb, aplicat la mecanismul de calcul al echipamentului de măsurare, a fost înlăturat și ulterior instalat un sigiliu contrafăcut, pe partea superioară a sigiliului fiind o amprență cu relief în formă de ”10”.

Susține că potrivit pct. 7 al Actului de depistare a încălcării clauzelor contractuale din 05 aprilie 2016 emis de către SRL ”Chișinău-Gaz” s-a reținut neînregistrarea volumului de gaze consumat.

Prin decizia nr. 86 din 06 mai 2016 emisă de către SA ”Moldovagaz” s-a decis efectuarea calculului consumului de gaze naturale prin metoda sistemului paușal pentru perioada de 12 luni, fiind emisă chitanța de plată din 11 mai 2016 în sumă de 62.981,25 lei.

Consideră reclamantul că a fost acuzat neîntemeiat de contrafacerea sigiliului și respectiv neînregistrarea volumului de gaze naturale consumat.

În acest sens, la 06 iunie 2016 s-a adresat cu cerere prealabilă SA ”Moldovagaz” și SRL ”Chișinău-Gaz”, solicitînd reexaminarea cazului de încălcare a clauzelor contractuale, cu anularea Actului de depistare a încălcării din 05 aprilie 2016, deciziei nr. 86 din 06 mai

2016 și chitanței de plată din 11 mai 2016 în sumă de 62.981,25 lei, însă prin răspunsurile din 28 iunie 2016 și 05 iulie 2016, a primit refuz.

Declară reclamantul că constatarea tehnico-științifică nr. 209 din 01 aprilie 2016 întocmită de către specialistul din cadrul SRL "CEXIN" – N. Melnicenco, pe care părțile și-au sprijinit acuzația privind contrafacerea sigiliului și respectiv neînregistrarea volumului de gaze naturale consumat, este lipsită de putere probantă, deoarece persoana respectivă nu este acreditată să efectueze expertiza instalațiilor mecanice, electrice, cu gaze, etc., fapt ce rezultă și din Lista experților judiciari particulari atestați, reactualizată la 30 martie 2016.

Mai mult ca atât, concluzia privind contrafacerea sigiliului fără utilizarea unor mostre de comparație denotă diletantismul persoanei vizate în acest domeniu.

Susține că la demontarea contorului de gaze naturale au fost încălcate prevederile pct. 123 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale aprobat prin Hotărârea Agenției Naționale Reglementare în Energetică nr. 415 din 25 mai 2011, care stipulează că personalul operatorului de rețea împachetează și sigilează echipamentul de măsurare cu sigiliile aplicate lui, iar consumatorul final prezintă, în termen de cel mult 5 zile lucrătoare, echipamentul sigilat la instituția care efectuează constatarea tehnico-științifică.

Consideră că furnizorul de gaze naturale, depistând încălcarea clauzelor contractuale, urma să expedieze contorul pentru efectuarea constatării tehnico-științifice la instituția aleasă de către el în calitate de consumator final, însă nu i-a fost respectat acest drept.

Afară de aceasta, contrar prevederilor pct. 123 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, a fost lipsit de posibilitatea efectuării verificării metrologice de expertiză a contorului, cât și de dreptul de a alege o altă instituție pentru efectuarea constatării tehnico-științifice, fiindu-i încălcat dreptul fundamental la apărare.

Cu atât mai mult, că SRL "CEXIN" nu este desemnată de autoritatea centrală de metrologie pentru a exercita controlul metrologic legal.

Totodată, contrar pct. 121 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, în Actul de depistare a încălcării din 05 aprilie 2016 nu s-a indicat modalitatea în care a încălcat clauzele contractuale, care au dus la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a volumului de gaze naturale consumat, fiind în mod evaziv menționat "neînregistrarea volumului de gaze consumat".

La fel, indică că nici în privința integrității sigiliului nr. 28027344 nu au parvenit careva obiecții, fapt ce denotă excluderea oricărei intervenții în mecanismul de evidență a controlului, care ar duce la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a volumului de gaze naturale consumat.

Invocă că dinamica volumului de gaze naturale consumat este constantă și nu reflectă fluctuații anormale pentru a se bănuie careva intervenții în funcționarea sau integritatea echipamentului de măsurare.

Astfel, cere Calmîc Iurii anularea Actului de depistare a încălcării din 05 aprilie 2016 emis de către SRL "Chișinău-Gaz", deciziei nr. 86 din 06 mai 2016 privind încălcarea de către consumatorul final a clauzelor contractuale și a chitanței de plată în numerar din 11 mai 2016 în sumă de 62.981,25 lei emise de către SA "Moldovagaz", ca fiind ilegale, precum și obligarea părților să-i repare prejudiciul material și moral.

Pe parcursul examinării cauzei reclamantul Calmîc Iurii și-a concretizat pretențiile din acțiune în partea reparării prejudiciului, solicitând în acest sens încasarea din contul părâtelor în beneficiul lui sumei de 20.000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 20 octombrie 2016, acțiunea a fost respinsă ca neântemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2017, a fost respins apelul declarat de către Calmîc Iurii și menținută hotărârea Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 20 octombrie 2016.

Atît prima instanță, cât și instanța de apel și-au motivat soluțiile făcând trimitere la faptul că prin Raportul constatării tehnico-științifice nr. 209 din 01 aprilie 2016 întocmit de către SRL ”CEXIN”, cert s-a constatat că la echipamentul de măsurare prezentat sigiliul uzinei producătoare a fost înlăturat, ulterior fiind instalat sigiliul confecționat artizanal contrafăcut.

Au notat instanțele de judecată ierarhic inferioare că centrul de expertize independente ”CEXIN” SRL face parte din lista instituțiilor abilitate pentru efectuarea unor astfel de constatări, iar specialistul N. Melnicenco, care a efectuat constatarea tehnico-științifică, se regăsește în lista experților judiciari atestați pentru efectuarea expertizelor traseologice, data ultimei atestări fiind 18 aprilie 2013, valabilă până la 18 aprilie 2018, fiind inclus în Lista experților judiciari atestați.

Au mai stabilit instanțele de judecată ierarhic inferioare că reclamantul Calmîc Iurii la demontarea contorului și-a dat acordul în formă scrisă, semnând în acest sens o declarație, pentru ca operatorul de rețea să prezinte echipamentul de măsurare la instituția care va efectua constatarea tehnico-științifică, în absența lui, fără a înainta careva obiecții asupra prezentării echipamentului de măsurare de către operatorul de rețea la instituția aleasă de către dânsul.

De asemenea, au menționat instanțele de judecată ierarhic inferioare că în Actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale a fost indicată modalitatea, prin care au fost încălcate aceste clauze – contrafacerea sigiliului, reprezentând o acțiune ilicită, ce a adus ca urmare la neînregistrarea sau înregistrarea incompletă a volumului de gaze naturale consumat.

La 01 mai 2017, în termenul prevăzut de art. 434 CPC, Calmîc Iurii a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea acestuia, casarea deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2017 și hotărârii Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 20 octombrie 2016, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În susținerea recursului Calmîc Iurii a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel la emiterea căreia au fost interpretate și aplicate eronat normele de drept material.

De asemenea, declară recurentul că instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au ținut cont de faptul că operatorul de rețea, nimicind sigiliul litigios, l-a privat de dreptul să mai solicite efectuarea constatării tehnico-științifice repetate, fiind în așa mod încălcat principiul contradictorialității și egalității părților în proces.

La 25 mai 2017, în adresa intimatelor SA ”Moldovagaz” și SRL ”Chișinău-Gaz” au fost expediate copiile recursului declarat de către Calmîc Iurii, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referințelor.

La 09 iunie 2017, recurentul Calmîc Iurii a depus un supliment la recurs, invocând argumente similare ca și în recursul depus inițial.

La 15 iunie 2017, SRL ”Chișinău-Gaz” a depus referință, solicitînd să fie considerat inadmisibil recursul declarat de către Calmîc Iurii, cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2017 și hotărârii Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 20 octombrie 2016, pe care le consideră legale și întemeiate, invocând că instanțele de judecată ierarhic inferioare au verificat minuțios toate circumstanțele, care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, dând o apreciere corectă suportului probatoriu al cauzei.

La 04 iulie 2017, și SA "Moldovagaz" a depus referință, solicitând să fie considerat inadmisibil recursul declarat de către Calmîc Iurii, cu menținerea deciziei Curții de Apel Chișinău din 01 martie 2017 și hotărârii Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău din 20 octombrie 2016, pe care le consideră legale și întemeiate, invocând că instanțele de judecată ierarhic inferioare au verificat minuțios toate circumstanțele, care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, dând o apreciere corectă suportului probatoriu al cauzei.

La 22 august 2017, Calmîc Iurii a mai depus o cerere suplimentară la cererea de recurs, anexând la aceasta procesul-verbal privind imposibilitatea întocmirii Raportului de constatare tehnico-științifică nr. 960 din 23 august 2016 întocmit de către Centrul Național de Expertize Judiciare și cerințele pentru prezentarea materialelor la examinarea traseologice a sigiliilor aplicate pe echipamentele de măsurări (contoare de gaz, contoare electrice etc), aprobate la 03 martie 2016 de către directorul Centrului Național de Expertize Judiciare.

Invocă recurentul că din conținutul înscrisurilor vizate se atestă că pentru a verifica dacă sigiliul echipamentului de măsurare este autentic sau contrafăcut trebuia de utilizat modele de comparație, fără de care expertul nu putea aprecia dacă a fost sau nu încălcată integritatea sigiliului litigios.

De asemenea, susține că în cazul său la efectuarea constatării tehnico-științifice nu s-au utilizat modele de comparație, mai mult ca atât, imediat după aceasta sigiliul disputat a fost distrus, împiedicând astfel posibilitatea efectuării unei contraexpertize, care să verifice în mod obiectiv dacă într-adevăr acel sigiliu era contrafăcut.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile și obiecțiile expuse în referințele depuse, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Calmîc Iurii este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la

soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Calmîc Iurii nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4) CPC.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele de judecată ierarhic inferioare și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Astfel, nu poate fi reținut argumentul recurentului precum că instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au ținut cont de faptul că operatorul de rețea, nimicind sigiliul litigios, l-a privat de dreptul să mai solicite efectuarea constatării tehnico-științifice repetate, fiind în așa mod încălcat principiul contradictorialității și egalității părților în proces, or, încă la data de 05 aprilie 2016, când a fost întocmit Actul de depistare a încălcării clauzelor contractuale, recurentul-reclamant Calmîc Iurii, cunoscând de încălcările depistate prin constatarea tehnico-științifică nr. 209 din 01 aprilie 2016, care au fost aduse la cunoștința acestuia prin Actul respectiv (f.d.46), a avut posibilitatea reală să solicite imediat efectuarea repetată a constatării tehnico-științifice, până la emiterea deciziei nr. 86 din 06 mai 2016, prin care s-a decis efectuarea calcului consumului de gaze naturale prin metoda sistemului paușal pentru perioada de 12 luni, și nu peste 2 luni - 06 iunie 2016, după ce a fost sancționat și nimicit sigiliul existent pe echipamentul de măsurare gaze tangențial locului de consum din str. B. P. Hașdeu, 18, s. Budești, mun. Chișinău în baza Actului din 11 mai 2016, reieșind din faptul că acesta a fost contrafăcut și urma a fi înlocuit cu unul nou.

Respectiv, solicitarea efectuării contraexpertizei urma a fi înaintată de către recurentul-reclamant Calmîc Iurii în termeni rezonabili prevăzuți de legislația în vigoare.

Afară de aceasta, recurentul-reclamant Calmîc Iurii a fost invitat să participe la efectuarea constatării tehnico-științifice, însă acesta a refuzat, declarând ca respectiva expertiză să fie efectuată în absența sa, semnând în acest sens personal la 01 aprilie 2016 o declarație (f.d. 45).

Mai mult ca atât, chiar din procesul-verbal nr. 116 din 27 aprilie 2016, rezultă că recurentului Calmîc Iurii era la curent de încălcările depistate a clauzelor contractuale prin Actul din 05 aprilie 2016, dând și explicații pe faptul dat, fără însă a solicita efectuarea constatării tehnico-științifice repetate (f.d. 47).

Or, conform pct. 129¹ din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea gazelor naturale, aprobat prin Hotărârea Agenției Naționale Reglementare în Energetică nr. 415 din 25 mai 2011, furnizorul examinează documentele și probele care indică circumstanțele și mijloacele care a condus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a consumului de gaze naturale în termen de cel mult 20 de zile calendaristice din data primirii actului de depistare a încălcării clauzelor contractuale și/sau a concluziilor raportului constatării tehnico-științifice a concluziilor raportului verificării metrologice de expertiză și a altor documente, după caz.

Referitor la invocarea recurentului precum că instanța de apel a interpretat și aplicat eronat normele de drept material, fără specificarea prin ce s-a manifestat aceste încălcări și din care circumstanțe acestea rezultă, nu permite încadrarea în temeiurile prevăzute la art. 400 alin. alin. (2), (3) și (4) CPC.

În ce privește, procesul-verbal privind imposibilitatea întocmirii raportului de constatare tehnico-științifică nr. 960 din 23 august 2016 întocmit de către Centrul Național de Expertize Judiciare și cerințele pentru prezentarea materialelor la examinarea trasologice a sigiliilor aplicate pe echipamentele de măsurări (contoare de gaz, contoare electrice etc), aprobate la 03 martie 2016 de către directorul Centrului Național de Expertize Judiciare, anexate de către recurent la cererea suplimentară din 22 august 2017, acestea reprezintă niște înscrisuri noi în privința cărora instanța de recurs, la această etapă de examinare, nu poate să se expună, or, reieșind din prevederile art. 442 CPC, instanța de recurs verifică legalitatea deciziei instanței de apel doar în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, fără a administra probe noi.

Cu atât mai mult, că încă la etapa de examinare a pricinii în ordine de apel, Calmîc Iurii a avut posibilitatea reală să invoce circumstanțele date, cu prezentarea înscrisurilor nominalizate, drept nerealizate de către recurent.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respins.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar și nu temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării cauzei, asupra cărora instanțele de judecată ierarhic inferioare s-au pronunțat deja în modul corespunzător

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Calmîc Iurii, ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440, CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Calmîc Iurii, se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Mariana Pitic

Luiza Gafton